

Zagraża Państwu utrata zatrudnienia?

Zapewnimy Wam niezbędną pomoc i wsparcie.

Utrata pracy może być jednym z najtrudniejszych i najbardziej stresujących doświadczeń, z jakimi przyjdzie się Państwu zmierzyć. To zrozumiałe, że czujecie niechęć i nie jesteście pewni, co dalej robić. Na szczęście, PACE może Wam pomóc.

Program współpracy na rzecz ciągłości zatrudnienia (Partnership Action for Continuing Employment, dalej: PACE) jest zainicjowanym przez Rząd Szkocki mechanizmem reagowania na sytuacje, w których pracownicy tracą prace z przyczyn od nich niezależnych. PACE opiera się na współpracy organizacji, które stawiają sobie za cel udzielać porady i wskazówki przydatne w sytuacjach zwolnień z pracy lub zagrożenia zwolnieniami. Pomożemy Państwu dokonać oceny sytuacji, rozważyć możliwości zawodowe i podjąć możliwie najlepsze decyzje.

Niniejszy przewodnik podsumowuje bezpłatne, bezstronne porady i wsparcie w pięciu kluczowych częściach:

- 1 Zrozumieć proces zwolnienia, przysługujące prawa i uprawnienia
- 2 Sprawdź, czy należą Ci się zasiłki
- 3 Poszukiwanie nowej pracy – praktyczne porady
- 4 Wyszukiwanie szkoleń i możliwości kształcenia
- 5 Własna działalność gospodarcza

Skills Development Scotland (Szkocka Agencja Rozwoju Umiejętności) realizuje program PACE w imieniu Rządu Szkockiego. Informacje na temat pełnego zakresu świadczonych przez PACE usług mogą Państwo uzyskać za pośrednictwem naszej infolinii, dzwoniąc pod numer 0800 917 8000 oraz na naszej stronie internetowej redundancyscotland.co.uk.

1. Zrozumieć proces zwolnienia, przysługujące prawa i uprawnienia

Acas

Advisory, Conciliation and Arbitration Service (Organizacja świadcząca usługi doradcze, koncyliacyjne i arbitrażowe, w skrócie: Acas) udziela poufnych porad i wskazówek pracownikom, pracodawcom i ich przedstawicielom odnośnie wszystkich aspektów relacji zawodowych, w tym odpraw pracowniczych, przebiegu procesu dokonywania zwolnień oraz niesłuszných zwolnień (ang. unfair dismissal). Odwiedź naszą stronę internetową acas.org.uk lub zadzwoń pod numer **0300 123 1100**.

Agencja ds. niewypłacalności (Insolvency Service)

Jeżeli Państwa pracodawca stał się niewypłacalny, Agencja ds. niewypłacalności może udzielić informacji odnośnie wysokości należnej odprawy pracowniczej, terminu, w jakim odprawa powinna zostać wypłacona, wysokości zaległych poborów oraz innych należności, o które możecie Państwo wystąpić, a także przekazać Wam informacje o tym, jak może Wam pomóc Redundancy Payments Office – czyli organizacja, zajmująca się wypłatą takich należności. Prosimy odwiedzić naszą stronę internetową gov.uk/your-rights-if-your-employer-is-insolvent.

Urząd Skarbowy i Celny (dalej: HMRC)

Jest to możliwe, że przysługuje Państwu zwrot części zapłaconego podatku dochodowego. Może to być w związku z przejściem na emeryturę, podjęciem nauki albo ze względu na utratę zatrudnienia. Odwiedź naszą stronę internetową gov.uk/claim-tax-refund lub zadzwoń pod numer **0300 200 3300**.

W ciągu miesiąca od zaprzestania lub podjęcia zatrudnienia należy zawiadomić o tym Biuro podatkowe (Tax Credit Office), dzwoniąc pod numer **0345 300 3 900**, gdyż może to wypłynąć na Wasze roszczenia podatkowe.

Szkocki Kongres Związków Zawodowych (Scottish Trades Union Congress)

Członkowie związków zawodowych mogą zwrócić się o pomoc do swojego związku, który udzieli im porad i będzie ich reprezentował w wielu kwestiach pracowniczych, w tym w sytuacji zwolnienia z pracy. Kongresu ma na celu:

- udostępnić Państwu możliwie najwięcej informacji,
- zapewnić alternatywne zatrudnienie i możliwość odbycia szkoleń,
- chronić Państwa prawa, dbając o to, aby proces selekcji być uczciwy, a wypłacone świadczenia pieniężne były odpowiednie.

Jeżeli nie należą Państwo do związków zawodowych, ale chcą uzyskać informacje na temat praw przysługującym członkom lub wstąpić do związków, prosimy odwiedzić naszą stronę internetową stuc.org.uk lub zadzwonić pod numer **0141 337 8100**.

Biuro porad finansowych (Money Advice Service)

Osoby zaniepokojone swoją sytuacją finansową zachęcamy do nawiązania kontaktu z Biurem porad finansowych - finansowanej ze środków publicznych organizacji, zapewniającej bezpłatne i niezależne usługi. Mogą Państwu uzyskać od nich informacje dotyczące zarządzania swoimi środkami pieniężnymi. Porady i informacje są dostępne przez Internet i telefonicznie. Biuro zapewnia indywidualne porady finansowe, które ułatwią podjęcie właściwych decyzji bez względu na okoliczności. Odwiedź naszą stronę moneyadviceservice.org.uk lub zadzwoń pod numer **0800 138 7777**.

2. Sprawdź, jakie należą Ci się zasiłki

Jobcentre Plus

Na stronie internetowej gov.uk/benefits-calculators znajdują się wyczerpujące informacje na temat wszystkich dostępnych zasiłków, w tym o Universal Credit.

Universal Credit to świadczenie socjalne pomagające pokryć koszty utrzymania. Wnioski o przyznanie tego zasiłku można składać na stronie internetowej gov.uk/universal-credit. Jeżeli potrzebują Państwo pomocy ze złożeniem wniosku przez Internet, prosimy zadzwonić na infolinię Universal Credit pod numer 0800 328 5644 lub skontaktować się za pomocą telefonu tekstowego z numerem 0800 328 1344.

Osoby, które pracując płaciły wystarczające składki na ubezpieczenie społeczne (ang. National Insurance), zwykle dotyczy to okresu ostatnich dwóch lat podatkowych, mogą otrzymać świadczenia socjalne naliczane na podstawie uiszczanych składek. Więcej informacji znajdziecie Państwo odwiedzając naszą stronę gov.uk/new-style-jobseekersallowance oraz gov.uk/new-style-employment-and-support-allowance.

Biuro porad obywatelskich (Citizens Advice Bureau, dalej: CAB)

Doradcy Biura służą pomocą, gdy pojawią się problemy z Universal Credit lub innymi zasiłkami, a także w sprawach mieszkaniowych, z zadłużeniami, świadczeniami emerytalnymi i z problemami w związkach. Wszelka pomoc i porady są bezpłatne i poufne. W sytuacjach, gdy ponowne znalezienie zatrudnienia trwa dłuższy okres czasu, doradcy pomogą Państwu zachować gotowość do podjęcia pracy poprzez wolontariat, wysokiej jakości szkolenia oraz akredytację. Aby znaleźć swoje najbliższe biuro CAB proszę odwiedzić naszą stronę internetową cas.org.uk/bureaux. Informacje i porady można uzyskać także bezpośrednio na stronie citizensadvice.org.uk.

Osoby, które ukończyły 50 lat i mają osobistą lub pracowniczą (o określonym poziomie składek) emeryturę, mogą skorzystać z bezpłatnej, niezależnej porady pracownika *Pension Wise*, który objaśni, jak pobierać należne Państwu świadczenia pieniężne.

Zadzwoń pod numer **0800 138 3944** lub odwiedź naszą stronę internetową pensionwise.gov.uk, żeby umówić się na rozmowę telefoniczną lub spotkanie.

3. Poszukiwanie nowej pracy – praktyczne porady

Skills Development Scotland (Szkocka Agencja Rozwoju Umiejętności)

Skills Development Scotland (dalej: SDS) oferuje usługi w zakresie zarządzania karierą, umiejętności przystosowania zawodowego oraz przekazuje informacje, które ułatwią Państwu podjęcie właściwych i realistycznych decyzji, stawiając kolejne kroki zawodowe. Wykwalifikowani specjaliści udzielą bezpłatnej i niezależnej porady na temat:

- tego, jak zidentyfikować własne umiejętności, fachową wiedzę i mocne strony,
- ścieżek prowadzących do konkretnego zatrudnienia i odpowiedniej kariery,
- wypełniania wniosków o pracę, szkoleń i możliwości kształcenia,
- rozbudowywania CV i listu motywacyjnego,
- przygotowań do rozmowy o pracę.

Więcej informacji można uzyskać na naszej stronie myworldofwork.co.uk, pod numerem **0800 917 8000** lub w najbliższym oddziale SDS.

Jobcentre Plus

Za pomocą serwisu internetowego *Find a Job* mogą Państwo przesłać swoje CV, wnioskować o pracę oraz śledzić na bieżąco swoje wyniki wyszukiwania prac. Jobcentre Plus może udzielić Państwu porady na temat:

- poszukiwania najbardziej odpowiednich ofert pracy,
- możliwych szkoleń,
- środków finansowych, które można uzyskać na przejazdy, opiekę nad dziećmi, narzędzia lub sprzęt,
- okresu próbnego, który umożliwi zademonstrowanie pracodawcy, że jest się odpowiednim dla nich pracownikiem,
- dostępu do pracy – dotyczy osób niepełnosprawnych, które potrzebują dodatkowej pomocy.

Oferty pracy można znaleźć na stronie gov.uk/jobsearch, a informacje o usługach oferowanych przez Jobcentre Plus na [gov.uk/guidance/redundancy-help finding-workand-claiming-benefits](http://gov.uk/guidance/redundancy-help-finding-workand-claiming-benefits).

4. Wyszukiwanie szkoleń i możliwości kształcenia

Skills Development Scotland (Szkocka Agencja Rozwoju Umiejętności)

Kształcenie i szkolenia mogą zwiększyć Państwa szanse na powrót do pracy. Warto dowiedzieć się więcej na temat możliwych opcji, w tym o kształceniu w college'u bądź na uniwersytecie oraz o szkoleniach w ramach pracy. Wsparcia w tym zakresie mogą Państwu udzielić miejscowe placówki edukacyjne.

Istnieje możliwość refundacji kosztów poniesionych na doszkalanie, umożliwiające powrót do pracy. Wsparcie finansowe może zostać przyznane na opłacenie kursu lub w formie dotacji czy pożyczki. Dostępne wsparcie zależy od indywidualnych okoliczności i rodzaju kursu, w jakim chcielibyście wziąć udział.

Prosimy odwiedzić naszą stronę internetową myworldofwork.co.uk/learn-and-train lub zadzwonić pod numer **0800 917 8000**.

Jobcentre Plus

Jobcentre Plus może udzielić dofinansowania na pokrycie kosztów szkoleń lub pomóc w usunięciu indywidualnych przeszkód utrudniających podjęcie pracy. Więcej informacji można uzyskać w miejscowym Jobcentre lub przez e-mail rrs.enquiries@dwp.gsi.gov.uk.

The Big Plus

Trudności z czytaniem, pisaniem lub liczeniem, mogą utrudnić znalezienie nowej pracy. Program *The Big Plus* może pomóc Państwu odświeżyć podstawowe umiejętności. Program jest bezpłatny i dostępny dla osób dorosłych w każdym wieku. Więcej informacji można uzyskać na stronie thebigplus.com lub dzwoniąc pod numer **0800 917 8000**.

5. Własna działalność gospodarcza

Business Gateway

Organizacja Business Gateway zapewni praktyczną pomoc i wskazówki przedsiębiorcom i tym z Państwa, którzy chcą założyć własną działalność. Oferowany przez Business Gateway szeroki zakres profesjonalnych usług i zasobów obejmuje:

- program w pełni opłaconych lokalnych warsztatów szkoleniowych oraz innych wydarzeń na terenie całej Szkocji,
- porady dostosowane do potrzeb danej działalności za pośrednictwem doświadczonych doradców biznesowych,
- informacje biznesowe - zespół specjalistów udziela informacji i wsparcia we wszystkich aspektach zakładania i rozwijania działalności gospodarczej.

Ponadto Business Gateway czynnie współpracuje z różnego rodzaju organizacjami zawodowymi w celu zapewnienia swoim klientom możliwie najlepszych porad, adekwatnych do ich biznesowych ambicji. Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej bgateway.com lub dzwoniąc pod numer **0300 013 4753**.

Urząd Skarbowy i Celny (dalej: HMRC)

Zespół edukacyjny ds. małych i dużych przedsiębiorstw (Small to Medium Enterprises, w skrócie: *SME*) udostępnia firmom szereg produktów cyfrowych, których celem jest wspieranie działalności gospodarczych w wypełnianiu swoich zobowiązań podatkowych. Ten rodzaj wsparcia, w postaci produktów cyfrowych, jest dostępny przez Internet. Więcej informacji możecie Państwo uzyskać na stronie hmrc.gov.uk/startingup/help-support.htm

SDS-1372-POL-Oct19